

«Εφαρμογές μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας. Παράδειγμα: Ηλικία και σχολική επίδοση», γ' έκδ. Αθήνα, 2004, σ. 425, ISBN: 960-8028-06-X

Το έργο αυτό αποτελεί προϊόν ερευνητικής προσπάθειας, η οποία πραγματοποιήθηκε με αφορμή ενδείξεις προηγούμενης έρευνάς μας: «Εξωσχολικοί παράγοντες και σχολική επίδοση». Μεταξύ των παραγόντων που εξέταζε η εν λόγω έρευνα, η οποία είχε ως δειγματικό χώρο τον μαθητικό πληθυσμό των δύο τελευταίων τάξεων τής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, περιλαμβάνονταν και η χρονολογική ηλικία. Από τη διερεύνηση τού παράγοντα αυτού προέκυψε μία «μη αναμενόμενη» ένδειξη, σύμφωνα με την οποία οι μικρότεροι ως προς την ηλικία μαθητές δεν φαίνεται να επιτυγχάνουν χαμηλότερες επιδόσεις απ' αυτές των μαθητών των άλλων ηλικιακών ομάδων.

Με αφετηρία την ένδειξη αυτή, και με το δεδομένο ότι ο επιστημονικός διάλογος και κυρίως η εκπαιδευτική πολιτική και πράξη δεν θεωρούν ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση για το ζήτημα τής χρονολογικής ηλικίας έναρξης τού σχολικού βίου, ξεκίνησε μία προσπάθεια συστηματικής διερεύνησης τού όλου προβλήματος. Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε έρευνα, η οποία επικεντρώθηκε στη μελέτη τής εξέλιξης τής επίδοσης των μαθητών των διαφόρων ηλικιακών ομάδων (μικροί, μεσαίοι, μεγάλοι) κατά τη διάρκεια τού σχολικού τους βίου. Εξ όσων γνωρίζουμε, η διαχρονική (κάθετη), και μάλιστα για 12 συνολικά χρόνια (από την Α' τάξη Δημοτικού μέχρι και τη Γ' Λυκείου), διερεύνηση τής επίδοσης των μαθητών πεντέμισι ετών, σε σχέση με τους μεγαλύτερους μαθητές, δεν επαναλαμβάνει ανάλογη αντίστοιχη ενέργεια, τουλάχιστον στον ελληνικό χώρο. Τα αποτελέσματα τής έρευνας αυτής περιλαμβάνονται στο επιγραφόμενο έργο, το οποίο αποτελεί βελτιωμένη και διευρυμένη έκδοση τής πρώτης υπό τον τίτλο: «**Ηλικία έναρξης σχολικού βίου και σχολική επίδοση**» (Αθήνα, 1996, σ.142), καθώς και τής δεύτερης υπό τον τίτλο: «**Σχολική επίδοση και χρονολογική ηλικία: Ερευνητική μελέτη και πρόταση για τους μαθητές πεντέμισι ετών**» (Αθήνα, 2002), και αποτελείται από την εισαγωγή και πέντε μέρη.

Στην εισαγωγή περιλαμβάνονται: (i) Η σύμπτωση ετερόκλητων κοινωνικών απαιτήσεων για επιτάχυνση τής μετάδοσης και απόκτησης τής γνώσης. (ii) Οι λόγοι και ο σκοπός πραγματοποίησης και δημοσίευσης τής έρευνας, η οποία εκτός τού ερευνητικού έχει και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Δηλαδή, πέραν τού ενός στόχου, ο οποίος δεν ήταν άλλος από την πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών συμπερασμάτων και προτάσεων για τη σχέση χρονολογικής ηλικίας και σχολικής επίδοσης, ο δεύτερος στόχος αφορούσε στη χρησιμοποίηση τού έργου αυτού ως **μεθοδολογικού εργαλείου ενός ερευνητή (μεταπτυχιακού φοιτητή, υποψήφιου διδάκτορα και, γενικά, νέου ερευνητή) κατά την εκπόνηση ενός ερευνητικού σχεδίου και την εν συνεχεία επεξεργασία των δεδομένων τής έρευνας**. (iii) Οι λόγοι για τους οποίους το Πειραματικό Σχολείο τού Πανεπιστημίου Αθηνών χρησιμοποιήθηκε ως δειγματικός χώρος, και (iv) οι ενότητες-τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το κύριο σώμα τής ερευνητικής μελέτης.

Στο πρώτο μέρος περιγράφονται η κρατούσα πρακτική διεθνώς, το καθεστώς που κατά καιρούς ίσχυσε στη χώρα μας, οι υφιστάμενες γενικές θεωρίες για την εξέλιξη τής μαθησιακής πορείας τού νέου ανθρώπου, δημοσιευμένα συμπεράσματα σχετικών ερευνητικών εργασιών και ορισμένα απογραφικά δεδομένα.

Στο δεύτερο μέρος περιγράφονται το ερευνητικό πρόβλημα, η ερευνητική μέθοδος και τα χαρακτηριστικά τού πληθυσμού τής έρευνας.

Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα τής έρευνας (υπό μορφή πινάκων ή/και γραφικών απεικονίσεων) για τη διαχρονική σχέση τής γενικής σχολικής επίδοσης και τής χρονολογικής ηλικίας καθώς και ο σχολιασμός των σχετικών αποτελεσμάτων. Η σχέση αυτή διερευνάται με πολλούς τρόπους, οι οποίοι περιγράφονται στα κεφάλαια 5 και 6.

Στο τέταρτο μέρος εξετάζεται η σχέση μεταξύ χρονολογικής ηλικίας και επίδοσης στα Γλωσσικά μαθήματα και τα Μαθηματικά.

Στο πέμπτο μέρος διατυπώνονται: α) το γενικό συμπέρασμα και β) οι απόψεις μας, υπό μορφή προτάσεων, για την αναγκαιότητα, τον σκοπό και τον τρόπο συστηματικής διερεύνησης τού υπόψη παιδαγωγικού προβλήματος, επειδή, όπως πιστεύουμε, είναι ανάγκη να προσανατολιστεί ανάλογα και η σχετική έρευνα.

Τέλος, μετά τη βιβλιογραφία, παρατίθενται: (i) ευρετήριο πινάκων και γραφικών απεικονίσεων και (ii) σε παράρτημα αποσπάσματα των κωδικοποιημένων και ταξινομημένων δεδομένων τής έρευνας, προκειμένου να υπάρχει μία σαφής εικόνα των στοιχείων που περιλαμβάνουν, για την περίπτωση νέων ερευνητικών αναλύσεων εκ μέρους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, στο πλαίσιο τής πρακτικής άσκησής τους ή τής εκπόνησης σχετικής διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής.